

Kulttuuripääkaupunkihaun jatkohanke

Heinämäki - Pesä
16.8.2021 KH

TAMPERE
PIRKANMAA 2026
Euroopan kulttuuripääkaupunkiehdokas

#tampereregion2026
@ tampere2026team
 tampereregion2026.fi

Tulos ja sen analysointi

- Oulu nimettiin Euroopan kulttuuripääkaupungiksi 2026
- Kansainvälinen asiantuntijaraati (9 jäsentä) antoi 24-sivuisen loppuraportin Suomen kulttuuripääkaupunkivalinnasta kesäkuussa 2021
- Pähkinänkuoressa: Tampere sai jopa Oulua paremman palautteen erityisesti hallinnossa (Management) ja strategiassa (Contribution to the Long Term Strategy), myös eurooppalaisessa yhteistyössä nähtiin paljon hyvää
- Oulua kohtaan yhteensä n. 10 kriittistä huomiota, Tamperetta kohtaan n. 15 ja Savonlinnalle noin 20
- Päätös ollut luultavasti tiukka, ja on mahdollista että lopullinen tulos on äänestetty

TAMPERE
PIRKANMAA 2026
Euroopan kulttuuripääkaupunkiehdokas

#tampereregion2026
@ tampere2026team
tampereregion2026.fi

Raati: Tampere26 kritiikki

Kritiikin pääkohdat:

1. Haun kakkoskierroksen uusi konsepti "Equally European" oli vahva, mutta raadin mielestä yhä liian lavea ja yleisluontoinen
2. Samalla kun ohjelmaa keuhuttiin sen laajuudesta, sitä myös kritisoitiin koherenssin puutteesta ja liian epäselvästä yhteydestä kaupungin kulttuuristrategiaan
3. Koronakriisin vaikutuksia erityisesti yhdenvertaisuuden näkökulmasta ei analysoida hakukirjassa riittävästi

#tampereregion2026
@ tampere2026team
tampereregion2026.fi

Raati: Tampere26 kritiikki

4. Tiettyjä historiallisia aiheita (kuten Leniniä tai sisällisotaa) tai kulttuuriperintöä ei käsitellä hakukirjassa riittävästi
5. Viittaukset eurooppalaiseen diversiteettiin ja yhteiseen historiaan nähtiin liian yleisluontoisina
6. Osallistamista (outreach) koskevassa luvussa on epäselvää, miten ihmisiä olisi tavoitettu kansainvälisesti; Euroopan vähemmistöjä kuten saamelaisia käsitellään ohuesti
7. Hakukirjassa esitetty Tampere26-henkilöstön koko (20–25 vakituista työntekijää) oli raadin mielestä liian pieni näin kunnianhimoiseen projektiin

#tampereregion2026
@ tampere2026team
tampereregion2026.fi

Raati: Tampere26 positiivinen palaute

- Hakukirjan strategia-osio on vakuuttava ja kuvaa hyvin kulttuurin roolia kaupunkikehityksessä
- Osallistaminen (outreach) on ollut hankkeessa hyvin laajaa, kaupunkilaisia ja aluetta osallistavaa ja inklusiivista
- EU-rahoitussuunnitelmat ovat erittäin lupaavia ja osoittavat paljon potentiaalia
- Hankkeen yleiset budjettisuunnitelmat seuraavalle seitsemälle vuodelle olivat perusteltuja - "*demonstrating a high level of financial knowledge and risk awareness*"
- Poliittinen tuki kaupungilta ja alueelta vahvaa

#tampereregion2026
@ tampere2026team
tampereregion2026.fi

Raati: Tampere26 positiivinen palaute

- Tiukasta aikataulusta huolimatta tiimi sai tehtyä varsin hyvän hakemuksen
- Paneeli ei antanut kritiikkiä juuri lainkaan niistä asioista, joista huomautettiin haun ensimmäisellä kierroksella
- Kulttuurinen ohjelmisto sai positiivista palautetta
- Loppuraportin perustelut eivät olleet ehkä niin selkeitä kuin joidenkin muiden maiden kisoissa; asiaan saattoi vaikuttaa myös aluepolitiikka

#tampereregion2026
@ tampere2026team
tampereregion2026.fi

Raati: Oulu26 kritiikki

Raati näki Oulun hakemuksessa kehitettävää seuraavissa asioissa:

- Miten pitkän aikavälin kulttuurisia, sosiaalisia ja taloudellisia vaikutuksia mitataan, sekä mikä on vuoden 2026 jälkeensä jättämä perintö suhteessa kaupungin kulttuuristrategiaan
- Alueen kulttuuriperinnön, museoiden ja saamelaiskulttuurin osalta toivotaan vahvempaa sidosta tulevaan ohjelmaan
- Ilmastonmuutos pitäisi nostaa esiin teemoista, varsinkin viestintänäkökulmasta, sillä tämä on selkeästi hakemuksen ydinelementti ja sillä on vahva resonanssi niin Euroopassa kuin maailmanlaajuisesti.

TAMPERE
PIRKANMAA 2026
Euroopan kulttuuripääkaupunkiehdokas

#tampereregion2026
@ tampere2026team
tampereregion2026.fi

Raati: Oulu26 positiivinen palaute

- Hakemus oli erittäin vahva ja kriteereiden mukainen, ja sillä on selkeä yhteys kulttuuripääkaupungin tehtävään
- Hakemus kehittyi merkittävästi 1. ja 2. hakuvaiheen välillä, mikä oli osoitus kaupungin kapasiteetista ja kypsyydestä
- Haku pohjautui laajaan ja osallistavaan prosessiin kaupungissa ja alueella
- Kestävän kehityksen teema on vahva samoin kuin monialaiset suunnitelmat, joiden tarkoitus on vahvistaa luovien alojen kapasiteettia

#tampereregion2026
@ tampere2026team
tampereregion2026.fi

Raati: Saimaa-ilmiön kritiikki

- Vaikka johtoteema “Art of Living” oli kiinnostava ja voimakas, siinä oli merkittäviä puutteita ja paljon edelleenkehittävää
- Ehdotettu konsepti olisi tarvinnut kehittämistä erityisesti innovoinnin ja konseptualisoinnin näkökulmasta, jotta se olisi voinut tukea projekteja ja hankkeen kokonaissuunnitelmaa
- Ohjelman kuratoinnin taso nähtiin riittämättömänä ja eurooppalainen ulottuvuus oli heikko
- Hakemuksessa ei ollut riittävästi sisältöä, joka viittaisi kulttuurisen diversiteetin edistämiseen Euroopassa, kulttuurien väliseen dialogin synnyttämiseen tai kansalaisten välisen ymmärryksen lisäämiseen
- Raati ei nähnyt ehdotettua hallintomallia toimivana

#tampereregion2026
@ tampere2026team
 tampereeregion2026.fi

Raati: Saimaa-ilmion positiivinen palaute

- Raati oli vaikuttunut Saimaa-ilmion tiimin kokoonpanosta ja haun autenttisuudesta
- Raati kannustaa kaupunkia jatkamaan kehitystyötä ja toteuttamaan laaja-alaista kulttuuristrategiaa
- Lisäksi jatkoa toivottiin kumppanuuksien alueelliseen kehittämiseen

#tampereregion2026
@ tampere2026team
tampereregion2026.fi

Taustaa Tampere26-jatkohankkeelle

- Kulttuuripääkaupunkihaun aikana syntyi valtava määrä ohjelmaehdotuksia, joiden hyödyntäminen Tampereen ja Pirkanmaan kulttuuripalveluiden, luovan talouden ja matkailun edistämässä on tärkeää.
- Tampereen kaupunginvaltuusto ja 19 kuntakumppania tekivät periaatepäätöksen, että mikäli Tampere ja Pirkanmaa ei tule valituksi kulttuuripääkaupungiksi 2026, osoitetaan 10 prosenttia kuntien suunnitellusta rahoitusosuudesta hankkeen tavoitteiden toteuttamiseen.

#tampereregion2026
@ tampere2026team
tampereregion2026.fi

Jatkohankkeen vaikutukset

#tampereregion2026
@ tampere2026team
tampereregion2026.fi

- Tapahtumateollisuus on pandemiasta pahiten kärsinyt palveluala, ja se tarvitsee merkittävää tukea elpyäkseen
- Tampere26-jatkohanke tarjoaa puitteet paikallisesti luovien alojen kehittämiseen ja työllisyyteen
- Jatkohanke tukee Pirkanmaan kansainvälistymistä
- Tampereen kaupunki edistää luovien toimialojen ekosysteemiä ja jatkohanke on integroitavissa osaksi mahdollista luovien alojen kehitysohjelmaa

Jatkohankkeen nimi ja alustava visio

Hankkeen nimeksi on suunniteltu "Operaatio Pirkanmaa"

Visio: Elinvoimainen kulttuurimaakunta ja luovien alojen kansainvälinen osaamiskeskittymä, jossa sekä kulttuurin tuottaminen että siihen osallistuminen on saavutettavissa yhdenvertaisesti.

**TAMPERE
PIRKANMAA 2026**
Euroopan kulttuuripääkaupunkiehdokas

#tampereregion2026
@ tampere2026team
tampereregion2026.fi

Jatkohankkeen tavoitteet

Tavoitteena kehittää ja vahvistaa:

- Hakuvaiheessa tehtyä ohjelmatyötä
- Luovien alojen kansainvälistymistä
- Tampere26 hankkeen arvoja mm. yhdenvertaisuutta
- Alueellista yhteistyötä ja verkostoja
- Pirkanmaalaista yhteistä identiteettiä
- Luovien alojen työllisyyttä, osaamis pohjaa ja toimijaverkoston
- Elpymistä pandemiasta

Jatkohanke voidaan myös luontevasti integroida kaupungin luovien alojen mahdolliseen kehitysohjelmaan.

TAMPERE
PIRKANMAA 2026
Euroopan kulttuuripääkaupunkiehdokas

#tampereregion2026
@ tampere2026team
tampereregion2026.fi

Jatkohankkeen tavoiteltu perintö hankkeen jälkeen

- Pirkanmaalla on yhteinen kulttuurisuunnitelma ja lisäksi kunnilla on omat kulttuurisuunnitelmat tai -strategiat
- Kuntien kulttuurikentän yhteistyö on tiivistynyt ja yhteydenpito on tullut osaksi normaalia toimintaa
- EDAS–yhdenvertaisuustyökalu (Equality, Diversity, Accessibility, Sustainability) on otettu yleisesti käyttöön
- Luovat alat ovat tunnustettuja toimijoita osana elinkeinopolitiikkaa
- Kulttuuritoimijoiden hallinnollinen osaaminen on lisääntynyt etenkin hankerahoitusten hyödyntämisessä
- Yhteistyö kansainvälisten toimijoiden kanssa on aktiivista

#tampereregion2026
@ tampere2026team
tampereregion2026.fi

Syksyn siirtymävaihe

Siirtymä- ja valmisteluvaihe 1.7.-31.12.2021

- Tammikuussa 2022 alkavan hankkeen hallinnollinen ja sisällöllinen valmistelu
- Tampereen kaupungin lisäbudjetti siirtymävaiheelle 200t€ (muiden kuntien vuoden 2021 budjetissa ei ole huomioitu siirtymävaihetta)

Syksyn aikana valmistelussa:

- Kulttuuripääkaupunkihankkeen jälkityöt
- Kansainvälisten kumppanuuksien ylläpito
- Rahoitettavien projektien valinta sekä hallinnollinen valmistelu
- Pirkanmaan kulttuuriyhteistyön jatkokehittäminen

TAMPERE
PIRKANMAA 2026
Euroopan kulttuuripääkaupunkiehdokas

#tampereregion2026
@ tampere2026team
tampereregion2026.fi

Jatkohankkeen aikataulutus

Kolmivuotinen hanke 1.1.2022 - 31.12.2024

- Toteutetaan Tampereen kaupungin ja Pirkanmaan kuntien yhteisillä maksuosuuksilla (10% kuntien alkuperäisestä budjetista)

Hankkeen ydintehtävät:

- Valittujen kulttuuri- ja EU-projektien koordinointi ja hanketuki
- Alueellisen osaamisen vahvistaminen
- KV-kumppanuuksien ylläpito
- Pirkanmaan kulttuuriyhteistyön edistäminen
- EDAS-yhdenvertaisuustyökalun (Equality, Diversity, Accessibility, Sustainability) toimeenpano
- Kulttuuritilojen kehittäminen

TAMPERE
PIRKANMAA 2026
Euroopan kulttuuripääkaupunkiehdokas

#tampereregion2026
@ tampere2026team
tampereregion2026.fi

Hallinnollisia suuntaviivoja

- Tampereen kaupunki jatkaa projektin hallinnollisena kotipesänä
- Hanke toteutetaan Sipan ja Ekin yhteistyönä ja resurssit jaetaan vetovoima- ja edunvalvontayksikön ja kulttuuripalveluiden kesken
- Nykyisen ohjausryhmän toiminta jatkuu 2024 loppuun, kokoontuminen esim. 4 krt vuodessa
- Valmistelu ja toteutus tehdään kulttuuripääkaupunkihankkeen verkostoja ja kuntayhteistyötä hyödyntäen
- Syksyn aikana kuntakumppaneiden sitoutuminen myös jatkorahoitukseen varmistettava. Kokonaisuus käsittelyssä kuntajohtajakokouksessa 10.9.2021.

TAMPERE
PIRKANMAA 2026
Euroopan kulttuuripääkaupunkiehdokas

#tampereregion2026
@ tampere2026team
tampereregion2026.fi

Henkilöstöresurssit

- Rekrytointi tehtiin ECoC-tiimin sisältä ja määräaikaisuuksia jatkettiin 2 htv:llä määräajaksi 1.7. – 31.12.2021
 - Projektijohtajana jatkaa siirtymävaiheessa Perttu Pesä, tuottajina Satu Keltanen ja Ilona Kyykoski
- Vuoden 2022 alusta 2-3 htv + ostopalvelut (täsmennetään)
- Vuoden alusta hallinnollisesti todennäköisesti Sipan alaisuuteen

TAMPERE
PIRKANMAA 2026
Euroopan kulttuuripääkaupunkiehdokas

#tampereregion2026
@ tampere2026team
tampereregion2026.fi

Talous 2022-2024

Tampereen kaupunki varautuu rahoittamaan jatkohanketta 2,63€/asukas/vuosi (kolmelle vuodelle 7,89€/asukas. Alkuperäinen osuus oli 78,74€/asukas). Jatkohanke on vuoden 2022 osalta huomioitu osana kaupungin talousarviovalmistelua.

Kuntakumppanit: Esitetään, että kolmelle vuodelle kuntakohtainen rahoitusosuus on sama kuin hakuvaiheessa eli 0,80€/asukas/vuosi. Jos hanketta rahoitetaan kolmen vuoden aikana 0,80€/asukas/vuosi, tämä on 10,56% kulttuuripääkaupunkihankkeelle varatusta budjetista. Tämä on yhteensä kolmelle vuodelle 2,40€/asukas/kunta (vuodet 2022-2024).

#tampereregion2026
@ tampere2026team
 tampereeregion2026.fi

Plan B - alustava TA 2022 - 2024

	%	2022	2023	2024	yhteensä
%		34	33	33	100
kulttuuriohjelmat	30	250	250	250	750
capacity building	30	250	250	250	750
hallinto	25	210	210	210	630
viestintä ja markkinointi	10	90	80	80	250
muut	5	40	40	40	120
yhteensä	100	840	830	830	2500

Linjattavaksi

Kaupunginhallitus toteaa raadin palautteen tiedoksi, hyväksyy jatkohankkeen projektisuunnitelman tilannekatsauksen ja evästää jatkosuunnittelua.

Jatkohankkeesta on esittely Pirkanmaan kuntajohtajille 10.9.2021.

TAMPERE
PIRKANMAA 2026
Euroopan kulttuuripääkaupunkiehdokas

#tampereregion2026
@ tampere2026team
tampereregion2026.fi